

Till: Miljöminister Lena Sommestad
Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet
103 33 Stockholm

Observatörsstatus för ideella organisationer i möten mellan myndigheterna SKI och SSI och kärnavfallsbolaget (SKB) och andra frågor som rör samrådsprocessen

Bästa Lena,

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) granskar kärnkraftsindustrins kärnavfallsprojekt i samrådsprocessen inför en ansökan om att få bygga ett slutför för använt kärnbränsle. För att effektivt kunna utföra detta arbete har MKG hos kärnavfallsbolaget (Svensk kärnbränslehantering AB, SKB), och myndigheterna Statens kärnkraftsinspektion (SKI och Statens strålskyddsinstitut (SSI) begärt att få bli observatör vid de s k speciella samrådsmötena (PLU- och SSA-samråd) och de gemensamma expertgruppsmötena med myndigheternas expertgrupper INSITE och OVERSITE som myndigheterna och kärnkraftsindustrin regelbundet genomför. Skrivelsen bifogas. De kommuner som kärnavfallsbolaget genomför platsundersökningar i har observatörsstatus vid de s k speciella samråden.

Kärnavfallsbolaget, som kallar till de s k speciella samrådsmötena och protokollför dessa, har svarat nekande på vår begäran. I ett ställningstagande stödjer SKI, som kallar till de gemensamma expertgruppsmötena och protokollför dessa, kärnavfallsbolagets syn med en likalydande argumentering. SSI säger i sitt svar att ser större fördelar än nackdelar med ett sådant deltagande och att man därför inte motsätter sig att MKG och andra ideella organisationer får delta som observatörer vid de speciella samråden. Svaren bifogas.

I sina svar hänvisar kärnavfallsbolaget och SKI till Regeringsbeslut 25 från 1996-12-19 och Regeringsbeslut 22 från 2001-11-01. I de besluten står det inget om att kommunerna ska ha observatörsstatus. Det står inte heller vem som ska ha ansvar för i de s k speciella samrådsmötena.

MKG är angelägen om att få observatörsstatus på de s k speciella samråden och de gemensamma expertgruppsmötena. MKG föreslår att regeringen i sitt kommande beslut över SKB:s Fud-program 2004 tar upp denna fråga och stödjer ett sådant deltagande. I en enkel konstruktion kan de kommuner eller samlingar av kommuner eller de ideella organisationer eller samlingar av ideella organisationer som erhåller stöd ur Kärnavfallsfonden enligt kärntekniklagen beredas observatörsstatus vid bägge dessa mötesformer.

MKG menar även att det kan vara bra för granskningsprocessen för ett slutförvar för använt kärnbränsle om det är SKI som kallar och protokollför de s k speciella samrådsmötena och liknande framtida möten. MKG menar att det är olämpligt att dessa möten kallas samrådsmöten eftersom de inte är samrådsmöten enligt Miljöbalken.

MKG påpekar att även KASAM vill ha observatörsstatus på de ovan nämnda mötena. MKG stödjer detta.

Slutligen vill MKG påpeka att det är otydligt vilken status de möten som kärnavfallsbolaget kallar samråd och som pågår på länsnivå (MKB-Forum Oskarshamn och Samråd och MKB-grupp Forsmark) har. Kallelser till mötena kommer från kärnavfallsbolaget men länsstyrelserna i Kalmar respektive Uppsala län protokollför mötena. MKG anser att dessa möten är viktiga och att de bör vara öppna möten, men att mötenas tidigare och fortsatta status i förhållande till samrådsprocessen enligt Miljöbalken bör förtydligas.

Även de tre sista frågorna föreslår MKG att regeringen berör i sitt Fud-beslut.

Vänliga hälsningar,

Johan Swahn
kanslichef

070-467 37 31
johan.swahn@mkg.se